

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre . . . . . 10 frt-kr. Fél évre . . . . . 5 " " Negyed évre . . . . . 2 " " Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főcíjára, Veszeg-náz földszin, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben TELEGGI K. LAJOS és társai. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésnél és a kiadóhivatásban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábos petty sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzáró hirdetések alkú szerint a legolcsóbb árértéket veszik föl. Bélyegdíj minden külföldi hirdetésért 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közlemény minden petty sora 20 kr.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatásban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. könyv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentés nélkül beküldött kéziratok nem vevetnek figyelmet.

Kéziratok vissza nem adandók.

Mohamed Achmed, a mahdi.

A lázadás története.

A régi állapotok, a minők hatvan évvel ezelőtti voltak, midőn az egyiptomi pasa még nem küldött törököket és albánokat Szudánba, már nem állíthatók vissza, a nélkül, hogy azokban az országokban szakadatlanul ne dúhóngjón a polgárháború; mert az egyiptomiak urstima valóban nem javította meg a nubiai és arabok erkölcsét. A míg vasmarokkal tartották őket, addig el voltak nyomva, az azonban sohasem jutott eszükbe a pasáknak, kik Khartumban mint hokindarok székelték, hogy okos és a népek érdekeit felkaroló kormányzói rendszerrel kibékítsék azokat a megváltozott viszonyokkal, és midőn Gordon a szegény, a korrumpált hivatalnokok által rendszeresen tönkretett népet emberséges bánásmóddal megvilágította, önkénytelenül hozzájárult ama kötelek megfizetéséhez, melyek a különböző törzseket összetartották. Gordon, ki első sorban kegytelen volt megismerkedni a viszonyokkal, midőn arra törekedett, hogy lehető gyorsan mindenbe igazságot szolgáltatson, sok oly intézkedést tett, mely kivihetetlennek bizonyult, különösen azért, mert nem voltak oly hivatalnokai, kikben meg lett volna a képesség és első sorban a jóakarata arra, hogy parancsait teljesítsék. Kénytelenül látta magát sok oly dolgot lerombolni, melyek felépítéséhez alig kezdett, és így történt, hogy a legjobb intézkedések mellett, önfeláldozó lázas tevékenység dacára is, intézkedései csak kisebb-nagyobb balsikerrel végződött kísérletek maradtak.

Midőn az európai hatalmak elküldték azt a nagy hibát, hogy Ismail khédívét megfosztották trónjától és Gordon ez által Kairóban elvesztette a támogatást, melyben Ismail mindenkor részesítette, megcsalódva és misztériója felett kétségbeesve, letette hivatalát, melyet oly önzetlenül kezelt, hogy a szudániakkal idegenkedése: és kétkedő csodálattal tekintett, míg nem Gordon utódi, kik a régi rendszert újból folytatják, megértették a szegény népekkel, hogy mit vesztettek. Az adóprágismit teljes erővel dolgozott s ezt államháztartásba behozandó takarekosságnak neveztek el. Raouf pasa, Gordon közvetlen utóda, egy év alatt megtöltötte az állampénztárt és mar rózsa szimben látta saját jövőjét, midőn a mahdi fellépése lerombolta az egész ingatag épületet.

Mohamed Achmed körülbelül 40 évvel ezelőtti született Dongolában; nyulának, jó természetű férfi, arczszíne sötétbarna, igaz nubiai és nem arab. Fiatalabb éveiben együtt élt fivérével mint hajóács Khartumban. Sarkalva attól a vágytól, hogy fakir lehessen, már mint felnőtt ember tanult meg írni, olvasni, azután egy ideig Khartumban vagy a várossal szemben fekvő Tuti szigetén tartott fenn egy kis iskolát, majd Tamaniat vidékén (Khartumból 50 kilométerre) telepedett meg mint fakir. Az iskolákban megtanulták az irast, olvasást, betanítanak könyv nélkül annyi koránverset, a mennyit csak lehetséges, ehhez járul még néhány imakönyv, és legfeljebb még koránmagyarzatokra tanítanak. A fakohák (a fakir többsége) megtanulják az amulett-írás titkát és ennek köszönhetik befolyásukat a rendkívül babonás nubiaiakra.

Az amuletteket azért viselik, hogy megvédelmezzék az illetőket a betegség, az emberek, az állatok ellen; az amulett, a nép hite szerint, megvéd a szurástól, a golyótól. A szerelmi amulett biztosítja az illető részére az összes nők és leányok vonzalmát. A nubiaiak azt is hiszik, hogy egy jó, tudományos fakir esőt vagy szép időt varázsolhat. Semmisen birhatja rá az igazhívót, hogy ellenséges indulattal lépjen fel egy ily szent férfi ellen, a kinek titokzatos hatalmát annyira rettegi. A fakohák, legalább a nyilvánosság előtt tartózkodnak minden kicsapongástól nem isznak bort, sőt, nem dohányoznak és idejük legnagyobb részét a korán olvasásával és recitálásával töltik el. És, mert a korán az iszlama nemcsak vallási, hanem a legfőbb, sőt kizárólagos polgári törvénykönyv is, a korán magyarázó befolyása kiterjed az összes neprétegekre és azoknak összes viszonyaira. E befolyás nagysága a ravasság fokától és attól függ, hogy a nép mily mértékben tartja istenfélőnek a fakirt, akit köznyelven csak a shechnek, legöregebbnek neveznek. Schech Mohamed, Achmed Tamaniatban egy öregebb kartársra talált, a ki színtén Dongolából származott, Nur eddin fakirra, ki reá, az új versenytársra, csakhamar megharagudott, mert Mohamed Achmed volt a ravassabb és akadályozólag lépett társának, ki addig nagy befolyással bírt, utjába; azért nem is maradt sokáig Tamaniatban, hanem elköltözött a fehér Nilushoz és résztint Alba szigetén, résztint egy kicsiny, a jobb parton északi irányban fekvő és róla elnevezett faluban élt. 1881 július havában Szudán akkori sho-

kindarját, Raouf pasát, ki Khartumban lakott, arról értesítették, hogy az addig ismeretlen Mohamed Achmed shech leveleket küld szét, melyekben magát mondja a várt mahdinak és a környék lakosait, a baggara-arabokat, valamint a tartományi kormányzókat felszólítja, hogy az ő küldetésében higgyenek és kövessék rendelkezéseit. E levelek egyike így volt fogalmazva: „Bismillah er Rachmon er Rahim! A kegyelmes és könyörületes Isten nevében, a nagyelők uralkodónak dicsőség és áldása szálljon Mohamed urunkra és az ő neperére. És ezt küldi az Isten szolgálja, Mohamed a mahdi, Seid Abd Allah fia, Istentől kedveit barátaihoz és mindazokhoz, a kik őt követik és támogatják a hit újbol való feltámasztásában és győzelemre juttatásában; és a mit tudatok veletek, oh barátaim, az, hogy Isten dicsőségessé és dicsőítéssé az ő neve, így szól egyetlen könyvében (a koránban): Oh ti, a kik hisztek, megmutatom nektek a módot, mint szabadulhattok meg nagy kínoktól, higgyetek Istenben és küldöttségben, folytassatok harcot az Isten utján, vagyonotokkal, testetekkel és engedelmességetek áldást hozó lesz reátok nevé, ha csak meg akarjátok tanulni! És ha ezt megértettétek és ehhez ragaszkodtok, tudjátok meg, hogy engem Isten kiszemelt khalifának és hogy a próféta, — Isten, az élet ura álja meg őt, kijelentette, hogy én vagyok a várt mahdi és engem ültetett az ő székébe a fejedelmek és nemeselek fője. És Isten támogatott engem az ő angyalaival, a prófétával, kiválasztottjával, valamint a sínek közül azokkal, akik a hívők közé tartoznak. (Dsin-dénon, és az arabok szerint ezek egy része felvette az izalmot.) És azt is mondta: Isten megadta nekem a jelt, mely küldésemet bizonyítja, és ez a szemölcs a jobb arczomon, és egy másik jelt is adott nekem és ez az, hogy a fejből megjelenik egy zászló, mely velem van a harc óráiban és melyet ázrael angyal, Isten áldása rajja, visz! És azt is tudtatta velem, hogy a ki nem hisz küldetésemben, az nem hisz Istenben, sem az ő prófétájában, aki elűssegeem, az nem igaz hívő, és aki harcol ellenem, az elhagyott lesz és nem talál vigaszt sem az egben, sem a földön, jószágai és gyermekei pedig a hívőknek fognak szolgálni szakmányul. Válasszatok Istennek tetszőt, tiszta örömmel és odaadással, mert csak a fenséges, nagy és mindenható Isten kezében van az erő és a hatalom. Béke veletek!”

Raouf pasa értesítvén arról, hogy a fakir fellépése mily igazgatótságot szült a lakosság között, 1881-dik augusztus 6-án kiküldte a hokindaria nauhuját, Abu Saudot, kinek még Sir Samuel Baker idejéből volt rossz hira, azzal az utasítással, hogy a fakirt hozza Khartumba. Augusztus 9-én ért tetsz vissza Khartumba és a következőket jelentette a főkommandyónak: Ababa megerkeve, ott találtam Mohamed Achmedet, 5—600 ember által körülveve, kik mindannyian vaslancokkal voltak körülvéve és széles kiluzott karokkal állottak a próféta körül, ki egy emelvényen ült, jobbjában botot tartva. Midőn kezdetem, hogy tulajdonképen mit akar, beszélt küldetéséről, Mohamed próféta megjelenéséről, a ki őt mahdinak kijelölte. Azt válaszoltam neki, hogy én és a kormány épp úgy az iszlám hívei vagyunk, mint ő; de ő tagadta ezt, mert eltűnjük, hogy a keresztényeknek templomai vannak, sőt megvédjük őket és a kormány meg azofelül adót is szed. Midőn azt tanácsoltam neki, hogy ne támadjon a kormány ellen és adja meg magát, mert a kormányval szemben, mely katonákkal, ágyúkkal, hátultólókkal és gőz-sókkal rendelkezik, ugy sem tehet semmit, így válaszolt: „Ha a katonák lönek reám és híveimre, a golyók bennünket nem fognak érni, és ha gőz-sókkal jöttök, azok az ágyúkkal együtt el fognak sülyedni.” Abu Saud tehát mit sem végezve, tért vissza. Raouf pass, habár habozva is, mégis kegytelen volt magát komolyabb lépésekre elhatározni. Háromszáz emberből és egy ágyúval expediciót szerveztek és ez teljesen elegendő is lett volna arra, hogy a felkelest csirájában elnyomja, ha ez expediciónak, valamint a többinek is, nem lett volna meg az a hibája, mely őt időktől fogva hibája az egyiptomi csapatoknak, a fegyvel hiánya. Hármán is versenyeztek azért, hogy ki legyen a kis csapat parancsnoka; az egyik, mert feleségül bírta a főkommandyó egyik szoriját és azt hitte, hogy ezért különös kegyében áll a főkommandyónak, a másik a jusz-basi Ibrahim effendi, ki mint rangra nevezte legidősebb tiszttartó jogcímet a parancsnokságra, és végül a harmadik Abu-Saud volt, ki már előzetesen járt kiküldetésben a mahdinál és ezen az alapon kívánt parancsnok lenni.

A három parancsnok között kiűtött a viszálykodás, mielőtt még a csapatok Khartumban hajóra szállottak volna és a viszálykodás utközben sem szűnt meg; mikor megérkeztek

Mohamed Achmed falujához, újbol összeveszték a felett, vajjon a katonák éjjel vagy nappal szálljanak-e partra. Midőn vegre elhatározták, hogy a partra szállás hajnalban történjek, egy maroknyi katonaság, a falutól körülbelül egy kilométernyi távolságban, északi irányban partraszállt és a legnagyobb rendtelenségben, ide-oda szaladgálva nyomultak előre egy Ali effendi nevű tiszttel az élükön. A tisztt meglát egy férfit, kit több arab állott körül és a ki figyelemmel kísérte a katonák mozdulatait. Ali effendi azt hitte, hogy ez Mohamed Achmed és hogy a dicsőség az övé legyen, felejt meg, megkerdezi tőle, miért okoz nyugtalanságot és zavart és a választ be sem várva, lelövi.

De tévedett, mert nem Mohamed Achmed volt az, a kit megölt. A következő pillanatban azonban a tisztt és a vele volt katonákat lemészárolták; hasonló sors érte a többieket, kik kis csoportokban hatoltak előre és vonakodtak a szent férfira föl. A szentek azonban leszurkát 130 katonát, a többiek pedig elhárnyva fegyvereiket, futásnak eredtek. A tüzér, kinek a falu elé evezett hajórá az ágyut rá kellett volna sütni a mahdira, ki néhány méternyi ült lován a parton, a mahdi láttára teljesen magán kívül volt, bátorsága elhagyta, nem tudta megtalálni sem a golyót, sem a löpört és midőn vegre ketsé beesett ide-oda szaladgálás után megtöltötte az ágyut, a levegőbe lött. Mohamed Achmed megfordította lovát, nyugodtávan tavozott és Abu Saud, a katonákkal, a kik szelfutottak, visszatért Khartumba. Ez volt az első siker, melyet a mahdi az egyiptomi csapatokra koszorúhett és melynek következtében hívei rendkívül megerzaporodtak.

Abu Saud győzelemes megvetése után a kordonfai mudir rendeletet kaptott, hogy néhány század rendes csapatall vonuljon Duembe, a fehér Nilushoz és ott tegye ártalmatlanná Mohamed Achmedet. Ez azonban felismerve a közölgő veszélyt, falujában többé nem érezte magát biztonságban, hívőinek több száz főből álló csapatjával a Takale hegységbe vonult és ott Gebel Gedirnél (Fasodától északnyugatra) ütött tábort. Az ellenséges csapatok egy éjén át oly közel táboroztak egymáshoz, hogy a felkelők, kik elég okosak voltak arra, hogy csendesen viseljek magukat, világosan kiveheték az egyiptomi csapatok jeladásait. Mohamed Said pasa, a mudir, egy babonás ó-hittű török, ki eppen nem dicsekedhetett bátorsággal, üresen talalta a fészket, a mi felett azonban nem igen boszankodott. Mert a helyett, hogy a mahdit rejtek helyén felkeresse, miután egy hónapot töltött Quavanál, csapataival nyugodtan visszatért Kordofanba. Alkalmas ürügyül szolgált erre, hogy épp akkor kezdődtek a Nilus áradásai.

Mohamed Saidnál harczedelőbb volt a faschodai mudir, a kurd származású Rasid bej, ki egy 400 főből álló rendes csapatall és körülbelül ezer tilluk négerrel, kik királyuk, Kaikun bej vezetése alatt állottak, a saját szakállára, sőt a khartumi hatóságok tilalma dacára vonult a Gebel Gedirhez, hogy megsemmisítse a mahdit. Ehhez az expedícióhoz csatlakozott a német származású Berghoff Károly, ki rabszolgafelügyelő volt Fasodában. Rasid bej táborában, épp úgy mint egész Szudánban, gondatlanság és rendtelenség uralkodott, ki csinyulték az ellenség erejét, és mindez megboszította magát, mert az egyiptomiak majdnem teljesen megsemmisítettek. 1881. december 8-án érkezett meg Rasid bej a Gebel-Gedirhez. Nem sokáig késett a támadással; a rövid, de heves harcban az egyiptomi katonákat, valamint a tillukok legnagyobb részét a lovas baggarák lándzsákkal leszurkát. Rasid, Berghoff Károly, Kaikun, a tillukok királya, és az összes tisztek elestek. A mahdi a Remington-fegyvereket, lö- és élelmiszereket szakmányul ejtette. Az egyiptomiak közül csak kevesen menekültek meg. Ezek elvitték a szomorú birt Fasodába, mely most a mahdi egy csapására nyitva állt, és a hol elterjedvén a leveretés híre, a fejedelmek halála miatt elkezeredett tillukok lázadással fenyegettek.

Abban az időben, midőn Rasid-bey leveretésének híre eljutott Khartumba, a főkommandyót a Hiób posták egész sozozata hozta zavarba. Slatin bey-nek a darfuri kormányzóknak, sok dolgot adtak az ott kitört lázadások; Sennarban az aburootok, a két folyónál a godalák, Baks el Asabnál a risegatók, Kordofan északi részében a kobasik, Berber körül a bisarik lázadása volt kitört felben. Mielőtt még Raouf pasa, a főkommandyó valami intézkedést tehetett volna, megkapta visszahívását. Kairóbeli és Abd-el-Kader pasát neveztek ki utódául. Kairóban, Szudán részére külön miniszteriumot alakítottak; Abd-el-Kader miniszteri rangot viselt és addig míg Khartumba megerkezett, Giegler pasát, az alkormányzót, bízta meg a kormányzattal. Miután Giegler részletes jelen-

tést tett és nem hallgatta el a helyzet komoly voltát, Abd-el-Kader újabb expedíció szervezését rendelte el. Az expedíció magyát képezték a Kordofanból és Darfurból összegyűjtött rendes csapatok, ezekhez járult meg néhány század Khartumból és 1500 basibozuk. Ezeket az irreguláris csapatokat a dongolaiaktól, a kormányhoz hű araboktól és a báior saiquiektől toborozták össze és több hónapra előre kifizették zsoldjukat. Parancsnokuk Mohamed Bey Soliman el Saikue volt; a 13 század rendes csapatokból és az 1500 irreguláris katonákból álló hadtest főparancsnokává, a seapari mudirt, Jusszuf pasát, egy dongolai rabszolgá kereskedőt, Muncza, a monbutu-szultán gyilkosát neveztek ki. 1881. márczius közepé táján indult el az expedíció. A csapatok kitünően voltak felfegyverve és fölszerelve. Több, mint 1000 teherhordó tevé vonult utánuk Kordofanból. Giegler pasa nem kímélt fáradságot, hogy az expedíció minden tekintetben jól legyen felszerelve és egy a tiszteknek, mint a legenyesegek is szivere kötötte az ügy fontosságát, a rendet és óvatosságot, mert a mahdi azzal a taktikával élt, hogy mindig hajnalban támadott és mert az egyiptomi csapatok, bízva a fatumban, leirhatatlan gondatlansággal jártak el.

Alig, hogy Jusszuf pasa Khartumból kivonult és meg nem érkezett meg Uvabahoz (Duem felett), 500 dongolai, az előre kifízett zsoldot, a fegyverekkel és löszerekkel együtt ártárhozt a mahdihoz. Így ez újabb expedíció is megsemmisült, s a lázadás óriási arányokat öltött, mint ezt napjainkban látjuk.

Balföld. Tíz százezer évvel ezelőtti jubileumán valószínűleg minden megye küldöttségileg lesz képviselve. A sort Torontálmege nyitotta meg, mely meg is választotta a nagy örvöző küldöttséget, gr. Csekonicus Endre vezérlete alatt. — A z o r s z á g g y. s z a b a d e l v u p á r t értekezletén az 1885. évi budapesti általános kiállítás czéljaira adandó 600.000 frtos állami előlegről szóló törvényjavaslatot tárgyalás alá vonván, azt Dárday előadó indoklása nyomán egy általánosában, valamint részleteiben is elfogadta. Tárgyalás alá vevett ezután a földmívelés, ipar-és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium részére Budapestben az új országpházal szemben emelendő államépületről szóló törvényjavaslat, mely általánosságban és részleteiben szintén elfogadott. — A m e r s e k e l t e l l e z e k értekezletén tárgyalta a földmívelési miniszterium palotájára és az országos kiállításra kert póthitelre vonatkozó törvényjavaslatokat, melyek közül az első általánosságban sem fogadta el. Ezután megkezdte a felsőház reformjára vonatkozó törvényjavaslat részletes tárgyalását és beható tanácskozás mellett az 5-dik §-ig haladt.

Miniszteri rendelet a börtönben felejtések ellen. A letartóztatás körüli eljárás szabatosabbá tételre tárgyában Pauler Tivadar igazságügyminiszter, mint értesülünk, 6636. J. M. 1885. sz. a. következő körrendeletet bocsátotta ki: az előjegyzés letartóztatott, a vizsgálati fogságba helyezett vagy elítélt egyéneknek a kir. törvényszéki fogságba való befogadása és onnan való elbocsátására a kir. törvényszékek és a vizsgáló bírák többnyire közvetlenül utasítják a fogház felügyelőt. Munka-hoz eme eljárás által a felelősség a bíróság és a kir. ügyesség közt, mely utóbbit a fogházra való felügyelet a törvényszéknél fogva illeti, megoszlik — minthogy továbbá eme eljárás több szabálytalanságra s mulasztásra szolgáltatott alkalmat: emelfogva azt megszüntetem és elrendelem, hogy a kir. törvényszékek és az azoknál alkalmazott vizsgáló-bírák a fogház felügyelőnek ne adjanak közvetlenül utasításokat, hanem a fogházfelügyelő vagy a fogházba való befogadásokat, mint a szabálbra helyezéseket elrendelő bírói határozatokról a kir. ügyész közvetítésével nyerjen értesítést, illetőleg a kir. ügyész által utasítások. — Emellett bírói határozatok foganatosítására. — Ez elvből következők: Hogy a fogságok s börtönök kezeléséről az 1874. évi 696. sz. a. s. a. bályrendelet I. II. részének módosításra tárgyában 1880. évi 2106. J. M. E. számban kiadott rendeletem 5. §-sa akként értelmezendő, hogy a nem bírói intézkedés alapján eszközölt előjegyzés letartóztatást helybenhagyó vagy megszüntető bírói határozat a letartóztatástól számítandó 48 óra alatt a fogházfelügyelővel a királyi ügyész által tudatandó. Ugyancsak a kir. ügyész tartozik intézkedni arra nézve is, hogy a fogházfelügyelő haladéktalanul értesüljön fönidézett rendeletem 126. §-ában említett ama bírói rendeletről vagy határozatról, mely szerint az előjegyzés letartóztatott vagy vizsgálati fogoly a bíróság által kezesség mellett vagy a nélkül ideiglenesen szabadon bocsátatni rendeltetik, vagy a vádolt illetőleg a vád alól végképp fölmentetik.

árak, iparvállalkozók és szakemberek közzéadásának titkát és

A

ezett Bauer és kerürendő után- t alább két péld. Társas.

Melczér Gyula. Bors-odm-nya alispája es. 1884. július hó 16. an.

sa uraknak München.

Forgách Antal s. k. mására hozni, hogy mi- illetve ennek elkészít- léseket kisebb mennyi-

egyénkben is, védelem sz. (helyi vasut megálló.)

Az ebtartásról.

(Szabályrendeleti javaslat)

1. §.
A város belterületén levő minden kutyától gazdája — a jelen szabályzat életbe lépése után — adót fizetni köteles; minőségfogy: 2. §.
Debreczen város belterületén bárki által tartott ugryvezett luxus-eb (apró kutyák) után évi 5 forint azaz öt forint, vadász-eb után 2 azaz két forint, házi eb után pedig évi 1 azaz egy forint eb-adó fizetendő.

3. §.
A város belterületén találtató ebek évente kétszer, márczius 1-től április 1-ig és szeptember 1-től október 1-ig terjedő idő alatt, a városi állatorvos által, egy mező-rendőr-alkapitánysági közeg közreműködésével a tulajdonos lakásán összeírtnak s egyúttal az állatorvos által hivatalból megvizsgálattnak.

4. §.
Az időközben szerzett s edő alá még össze nem irt eb a mező-rendőr-alkapitányságnál azonnal bejelentendő s a felvételi jegyzőkönyv folyó számához a tulajdonos neve és lakása feljegyzendő.

5. §.
Az összeirt ebek védjeggyel látványosak, melyre a felvételi jegyzőkönyvnek illeto folyó száma is feljegyzendő.

6. §.
A védjegyek, az ebeknek márczius és szeptember hónap történeti összeírása, illetőleg ellenőrzési megselemlése alkalmával az eb-adónak s a védjegy irának előlé, és lefizetése után, a felvett evi régi védjegy hevonása mellett osztatnak ki a mező-rendőr-alkapitányságnál, de csak azon esetben, ha a kutya egészséges.

7. §.
A védjegy kiszolgáltatása alkalmával a főknek, az ebtartási szabályzat, valamint a „Nepzerű oktatás az ebek előforduló veszteségéről” című utmutatót egy példány díjtalanul kézbesítetik.

8. §.
Minden gazdának szoros kötelességévé tétetik kutyájára a legszigorubbán felügyelni s felügyeltemi, miután a kutyája által elkövetett kárért ő felelős.

9. §.
Minden gazda köteles kutyájának eleget s megfelelő minőségű eledelről s ivóvizről, valamint arról is gondoskodni, hogy a kutya fekhelyén hideg s nagy hőség ellen kellen védve legyen.

10. §.
Harapós ebek nappal kötvé, vagy szájkosárral ellátva és bekerített helyen tartandók s éjjel is csak zárt udvarokon bocsáthatók szabadon.

11. §.
A kutyák kinzása és ingerlése, pázás idején való kergetése, bántalmazása szigoruan tiltatik.

12. §.
Esti 9 óráig, nyári hónapokban esti 10 óráig, az utcákban kóborló kutyák befogatva, ha védjeggyel el vannak látva, az eb-adónak, a mező-rendőr-alkapitányságnál történő ismételt lefizetése s erről kiállított bizonyítványnak felmutatása s a városi állatorvos által eszközölt vizsgálat után a gyepmestertől 48 óra alatt kiadandók, a védjegy nélküliek pedig azonnal elpusztítandók.

13. §.
Oly kutyák, melyeknek egészségi állapota aggyalt kélt, vagy melyek a közbiztonságot veszélyeztetik, a mező-rendőr-alkapitányságnál haladéktalanul bejelentendők, hogy ez a vá-

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A legszebb királynő.

— A róza a mondáiban és történetben. —
Ha megkérdenők a száz szirmu rózsát, mióta uralkodik a világok fölött, válaszul ez-zeredek titkait lehelni felénk; mert ő maga sem tudja, mikor született; hisz osztozik az örök ifjúsáiban és szépségben az istennővel, akinek szentelve lön, Aphroditéval (Vénus), Eros (Amor) szép anyjával, ki midőn fölmerült a tenger habjaiból, elragadtatással tekinttek reá az istenek és nekért csepegtettek le reá, hogy tisztára mossák a habtól: a nektár öszszeregyült a habbal és ebből támadt a róza. A róza hatalmas, mint királynőe korlátlan, trónja a legregibb és legszilárdabb mind-azok közt, melyek valaha a nép szívében fellállították s fensége el van ismervé mindenha s mindenütt, mindenki által.

A róza, így beszéltek a régiek, kezdetben fehér és szagtalan volt, de Aphrodité egykor a megsérült Adonis segéjére sietve egy bozóthoz jutott s lábát egy rozsatűske felhasította, a kiomlott vér ekkor pirosra festette a rózsát s pompás illatot kölcsönzött neki s ezért kente be Aphrodité Hektor holt-tétét, miután az Achilleus folytattott párvia-dalban elesett, róza-olajjal.

Rózsát vittek a hazatérő győző élébe s rózsák koszorúzták a vidám mulatók homlokát; örömnél, bánatnál, születésnél s halálózásnál nagy szerepet játszottak a rózsák. Az ókorban mindenütt összefüggésben találjuk a rózsát, az istenek eme kedvencét, a vallással s ez istenek imádásával és mindenütt, a bra-minok vallásánál épen úgy mint az ifjabb kul-

rosi állatorvos közbenjöttével azonnal intéz- kedhessek.

14. §.
Mihelyt valaki megtudja, hogy a város bel-, vagy külterületén dühös, vagy düh-gyanus kutya létezik, kötelessége azt a mező-rendőr-alkapitányságnak azonnal bejelenteni, hogy a szükséges intézkedések megtétethes-senek.

15. §.
Ha valamely kutyánál az ebdűh kitört, akkor azon rendőr-kerületbeli kutyák mind megvizsgálandók, különösen pedig azok, melyek tudomás szerint a veszettel érintkezésbe jöttek.

16. §.
Mihelyt a rendőr-kapitányság közhírre teszi, hogy a város területén dühös vagy düh-gyanus kutya létezik, köteles minden gazda kutyáját mindaddig zárva vagy kötvé tartani, míg a rendőr-kapitányság közhírre nem teszi, hogy a dühös kutya elpusztított.

17. §.
Ha valamely kutyája vagy valamely házi állata dühös vagy düh-gyanus kutyá által megmaratott, köteles az esetet a mező-rendőr-alkapitányságnál rögtön bejelenteni. Ily esetekben — és pedig a hol csak lehetséges — elő állapotban kézhez kerített kutya: a) ha dühödnék ismertetik fel, azonnal elpusztítandó s a városi állatorvos által a dögterem felboncolandó; b) a düh-gyanus kutya pedig a gyep-mesternél felállított és kellőleg fertőtlenített vasketreczben állatorvosi felügyelet alá helye-zendő, 14 napig szorleendő s a felmerült költségek a mező-rendőr-alkapitányság által megállítandó összegben lett lefizetése után a tulajdonosnak visszaadható.

18. §.
Ha valamely dühödt vagy düh-gyanus kutya valamely kis értékű állatot, például: kutyát, macskát stb. mart meg, akkor a meg-mart állat azonnal megsemmisítendő; — ha pedig a megmart állat nagy értékű, például: ló, szarvasmarha, juh, disznó stb., akkor ezen állatok 21 napig rendőri felügyelet s állator-vosi megfigyelés (vesztésczár) alá helyezendők s e czéllból a gyepmesterhez kiszállítandók.

19. §.
A dühnek a megmarat állatokon kitérésé esetében, az állatok különbség nélküli megsemmisítendő, s börtöknek keresztmetszések által hasznavehetetlené tetele után, szabály szerűen 2 méter mélyen elásandók.

20. §.
Dühödt vagy düh-gyanus eb által meg-mart ló, szarvas- vagy egyéb vágómarha 2 ho- lettelé előtt el nem adható.

21. §.
A dühödt állatok teje, hús, szőre, bőre, szőval minden egyébként használatni szokott része megsemmisítendő.

22. §.
A dühödt állat által használt helyiség gondosan kitisztítandó. Fekhelyének földalap-zata legalább egy fél méter mélységre ki-ásandó és száraz földdel feltöltendő, — míg a kiásott föld elhordandó s 2 méter mélységre elásandó.

23. §.
Ha a dühödt állat által használt helyi-ség falazattal bírt, a fal levakarandó s utólag bevakolandó s meszeleendő, és minden egyéb általa használt tárgy elégtendő, illetőleg el-pusztítandó, — kivéve a vastárgyakat, melyek tehr izzásig hevitendők.

24. §.
Ha valamely kutya elébb ütöttett agyon, semhogy a dühösség rajta megállapított volna, — a körime megváltoztatása czéljából a városi állatorvos által felboncolandó.

ban azonban csak a császári családnek és a mandarinoknak szabad ezt a felséges illatszert használni, a többi alattvalók szigoruan büntetteknek, ha csak egy üvegcsével is találják lakásukban belőle.

Az ó-indiai vallási könyvek is megemlekeznek a rózsáról, mely 108 nagy és 1008 kis szirmból áll; ebben pihent Laksmi a gazdagság istennője, mielőtt Visnu felköltötte, hogy tulajdon nevéje emelje. Kezdetben az indusoknál is az isteneknek volt ugyan a róza szentelve, de a nép szolgái megalkodással az istenekkel egy rangba helyezte a földi hatalmasokat úgy, hogy ezek hajlandókká lettek isteneknek tartani magukat s így a fejedelmeknek lön a róza szentelve.

A perzsák egyedül a rózsát tisztelték meg a „virág” névvel és sehol a föld kerek-ségén nem állott olyan tisztelőben mint ottan; nem volt egyetlen udvar, egyetlen kert avagy szántó föld vég, hol rózsák nem pompáztak volna; Sírás rózsák állá temetett; ott nyug-szik Hafiz, a rózsaköltő, ottan keletkezett a róza kezét megkerő fülemüléről szóló gyönyörű monda s ottan készült meg ma is a drága, mert hamisítatlan róza-olaj.

Khinában, honnan több rózsafajunk tá-mad, a legregibb kortól fogva szintén nagy előszeretettel tenyésztették a rózsát és a csás-zári könyvtárban a növénytanról és virágte-nyésztésről írt 1500 mű közt 500 munka szól kizárólag csak a rózsategyesztésről. A khinaiak mesterek a rózsavíz készítésében, melyet nagy mennyiségben visznek ki külföldre; s a mel lett szagos vankoskákát és róza-vajat készi-tenek, melyek az ő hitük szerint nemcsak éjente a házak körül szállingó gonosz sze-lemekeket, hanem mindenféle betegségeket is távol tartanak az emberektől.

A khinai császár kertjében nagy mennyi-ségbe tenyészítik a rózsát s róza-esszenciát készítenek belőle s évente 50—60000 forint áru ily esszenciát visznek ki külföldre. Khina-

24. §.
Ezen szabályok ellen vétők, a mennyiben a felmerülő eset a törvény értelmében súlyo-sabb beszámítás alá nem esik; 2 firtól 50 firtig terjedhető s a városi szegények pénz-alapja javára fordítandó pénzbüntetéssel, be-hajthatlanság esetében pedig 5 napig terjed-hető elzárással büntetendők.

Költészetünk hazafias irányáról.

(A debrecz. felol. kör mult csatornái csélyén fel- olvasta Beczner Frigyes reáltanodái tanár.)
(Folytatás)

A szerenestelen leigázott lengyel nemzet sorsa is meghatja őt, hazája jövő képét látja mintegy sorsában. „A hontalan Elő szobor. Elvesztett ország.” mind e hangulat szüle-ményei.

Nemcsak a férfiak, hanem a nők kebelé- ben is igyekszik a hazaszeretet felebreszteni; hiszen ők az erzelmek örökösei, ők neveik a jó hazafákat es honleányokat. „A magyar hölgyekhez” című még a rábeszélés és tár-hálykodás, „Az elhagyott anya” a szelíd fájda-lom hangján szól, de már „A magyartalan hölgyhöz” erősebben, sőt „Az uri hölgyhöz” a megtörtérendezés keserű kikakadását mutatja.

Honszeretete olyan hangnak hasz-nálatára is készíti, mely nála igen ritka: a humor, szelid és erősebb gúnyhangja: „Az unalomhoz” címűben meg csak humoros, „Mi baj?” már guoyos meuetü: „Mi kéne még ne- ked én nemzetem? Földed bort es buzát s aranyt ad, még is szegény fejed székségeit lát... Kivánod a mi nincs, s nem kapható, s mid van, kéred között olvad, mint hó.” — „Mit csinálunk?” című egészen szatirikus: „Mit csinálnak Magyarokban?... Esznek, isz-nak es dalolnak. Semmi baj sincs? semmi gond-rem, hogy majd érte megakolok? Van bit itt baj; de hiába enni csak keil az embernek; s inni hogy ne kéne, a hol oly dicső borok teremnek.”

A haladásnak ellenségeit különben nem meri oly nyíltan megtámadni, mint utána Pe-tőfi a „Magyar nemes”-ben; csak a rege alak-jában allegorikus előadással festi a tetlenséget: „A sors előtt... áll egy eszedő. Félváltan ócska mente, rezes kard oldalán, az uszók hátra kövte lóg, mint egy buzogány... Mi baj, szivem magyarkám?” — szól a sors — „be-szeld el szaporán... A magyar... kert hosszú bekesseget es csendes háborút... egy kis reszelt akotmányt es hü jobbágyokat, len-gyelnek pénzt, Tkckaják jó bort, pedig sokat... s kivánna sok bolondot es jókat is ve-gyest.” A sors megadta: „Legyen meg, a mit kértel, csak hogy hasznát ne vedd.”

Es a sorsból bőven megadott magyar csaknem szírjába fuadt, míg végre folesztmélve öneurején kivánja helyzetét megjavítani s... azóta foly a munka jól, rosszul, mint lehet: a sors borongva néz el a küzdő hon felett.”

Az elientelt szélsőségeit mutatja két köl-temény, melynek egyike „A jóslat” a nehéz állapotok dacára, hisz a hon jövő felvirágzásá-ban, refrainje: „Mert míg neked virulnod kell, ó hon!” a másik: „Az emberek” a világtörte-netnek pessimista felölgása, mely a viszonyok hatásának viszhangja, refrainje: „Niucsen remény!”

Es erős politikai áramlat, mely Szécsényi nagy leikét megtörté, nyomasztó súlylyal ne-hézkedett Vörösmarty lelkeré is. 1846-tól kezdve igen kevés költeményt írt; nem volt reménye a bekes kibontakozáshoz, kétségbe-esésének hangot adni pedig nem akart. Meg egyszerű szöial meg életének utolsó előtti évé-ben jóslatszerűleg „A vén cigány” című vers-ben, hol a reménytelen fájdalom, mely kábult-ságban keres enyhületet, oly szépen csilapodik le csendes megnyugvással: „Lesz még egyszer

megfuladt a rózsák alatt s a császár nagy gyönyörűséget talált ebben.

Bármennyire szerettek is a rómaiak ma-gukat virágokkal s különösen rózsával ékesi-teni, mégis, midőn veszélyben forogott az állam, szigoruan meg volt tiltva a virágviselés. Pii-pius irja, hogy egy pénzváltó, ki a második pun háboru alatt rózsával diszitve jelent meg haza erkélyén, a senatus parancsára börtönbe vetetett s fogva maradt egész a békekötésig.

A rómaiaknál a titoktartás jele is volt a róza, mert számtalan szirmai elzárják belse-jét; mint ilyen jelt függesztették fel az étter-mekben az asztal fölé s fontak koszorut belőle a serlegek köre, hogy intsek a fecsegőket; innen maradt fenn a mondás: sub rosa legyem mondva, az az: közöttünk maradjon a szó.

Föl kell tennünk, hogy az ázsiai nagy néptörzsek mindegyikének volt egy külön ró-zsaszaja, melyet vándorlásain mindenütt magá-vál hordott, míg végre mindannyi közös tulaj-donna vált. A nagy indo german néptörzs az ecéi rózsát (rosa gallica) és a száz szirmu ró-zsát szerette, míg a szemita törzsek a kétszer viritó damaszki rózsát (rosa damascena), a török-mongol néptörzs pedig a sárga rózsát (rosa lutea) apolták előszeretettel; végül Ke-telészia nevezetesen Khina a Japán, az indiai avagy thea-róza (rosa chinensis) hazája.

Legnagyobb hírbn állottak a nagyserű templom romjai által máig is híres Pástum, hajdan Pozidonium város rózsái a salermói öbölben, Italia eme részének enyhe éghajlata alatt oly teljesen es olyan pompában fejlődött ki a róza, melyet a régiék elragadtatva ma-gasztaltak, melynek azonban sajtáságos módon semmi nyomára nem akadunk többé azon a környéken.

Néro császár egy lakoma alkalmával mint Suetorius beszéli, csupán rózsákra négy millió sestertius (háromszázezer forintot) adott ki, melyeknek szirmai mesterséges hó gyanánt hullottak alá a meghívott vendégekre. Erre a czelra Ázsiából hozatta a rózsákat Helio-gabal anyira vitte ezt a szokást, hogy több vendége

ünnepe a világon; majd ha elfárad a vész ha-ragja, s a vizsály elverzik a csatákon.”
Vörösmarty gyakran es előszeretettel foglalkozott a hazai történetből vett tárgyak-kal. Irt románczokat, balladákat, kisebb eibe-szélő költeményeket a nemzet fényes es szo-moru korából.

Ki ne ismerné Szép Ilonkát, e bájos idyllt? Irt több történeti drámát, de legna-gyobb hatást tett hős költeményeivel, különö-sen „Zalán futásá”-val es „Eger”-rel.

Ujabb időben némelyek e két mű hátrá-nyául hozzák fel, hogy sok bennük a feyver-zőgés, öldöklő viadalok leírása es ha korunk izléseivel mérjük őket, be kell vallanunk, hogy a hadi vitezseg tuluyomó rajzolásá most, a regények uralkodásának korszakában, már nem nagyon vonz, de ne feledjük, hogy mind ez a nemzeti önérzet felebresztésére vala számítva s a népek azt kellett belőlük megtanulni, hogy a hont, melyet az ósök vérök árán szer-zettek es tartottak meg, unokáik szinte vé-dezni tartoznak, habár a változott viszonyokhoz képest más feyverrekkel. Különben, hogy a hadi vitezseg ebrén tartásna nem volt felesle-ges, megmutatta a bekövetkezett forradalmi idősza-k.

A magyar felsőház reformja.

A Pol-litische Korre pondaczké azt jelenték Buda-pestről, hogy a felsőházi reform ügyében kompromisszumról beszélnek, mely szerint a kinevezendő felsőházi tagok számat korlátozni fogják, s a czimzetes püspököket részben azonnal kinevezik életfogytigani fel-őházi tagoknak, részben pedig az átmeneti stádiumnak megfelelőleg meg fogják hagyni helyeiket a felsőházban. E kompromisszum hí-r szerint biztosítja a javaslat elfogadását a fel-sőház részéről. Nem lehet tudni, vajjon Tisza miniszterelnök hajlandó-e ezen áron a kom-promisszumba belemenni, de annyi bizonyos, hogy ezen tul nem mehet.

Gróf Széchenyi Pál kereskedelmi mi-hiszter

— a ki ő Felsőige által hosszába ki-haligatáson fogadtatott vizsziarté Budapestre. A Bécsben történt megbeszélések következe-tében a külügyminiszterum r. szeröl az osztrák-magyar vámkonferencia ülésre hivatott egybe, a melynek feladata lesz amaz intézkedések megszabása, a melyek szükségeseknek mutatkoznak szemben a Franciaországban termie vett es Nemetországban már életbe léptetett Ausztriából es Magyarországból exportált szá-mos terményre vonatkozó vámfelémelés s e k e l. Vámtarifiankban számos iparcikkre épp úgy, mint gabonára vonatkozó tétel jele-ntékeny felemelése szándékoltatik. Matlekovits államtitkár es Mihalovits osztálytanácsos, es konferenciákban résztveendő, Bécsbe utaznak.

Külföld. A orosz belügyminiszter

a mult pütkéden nyujtotta át a czárnak lemondá-sát, de a czár nem fogadta el azt, Tolstoj mindazonáltal ragaszkodik ahhoz, hogy vissza-lép. — A franczia gabonavámok. A kamara 262 szavazattal 212 ellenében mel-lőzte a 4 franknyi gabonyámportékokat. A kor-mány kijelenté, hogy elég 3 franknyi vámpótlek. — A friki nyugati partvidékekről jellen-tik, hogy Quittahban komoly jellegű zavargás tört ki. A beiszűltek föllázadtak az angolok ellen. A szerencsének leverték a quittahi kor-mányzó rendelkezésére álló 40 fekete katonát a kormányzó megbesült, négy lövés érte, melyek közül egy a tüdejét furta át. A 60 főnyi katonaság, mely egy fiatal tiszt vezény-lete alatt áll, reméli, hogy megvédelmezheti a várost es az erődöt a tervezett ujabb táma-dás ellen.

* Orsz. kiállítás. M. évi budapesti országos

jelentettek be, ezennel fa-állítás ügyében f. e. má-rnap délelött 10 órákor a mében tartandó értekez-veskedjenek. Debreczen. Gr. Degenfeld József fölt-állítási bizottság elnöke.

* A »debr. felolvasó

holnap azaz csütörtök dé-városzába nagytermében. István satoraljai helyi le-czímű költői elbeszélése „A toborzás” fog-ségédtanár által felolva-felében Hegedűs S. Sz. olvassa „Egy kis m-munkáját. A rendező biz-a közönség pontos meg-áll közönség száma-tyógyiszeretében tettem Lajos, mint a kör jegyző

* Salon. F. hó 24.

Mikó Róza urnónél müké-kötött estély tartatott. s-icht es német darab-Sonnens J. kapitány Br. Kata es Szabó Mariska. „Házi kereszt.” Közre-Ilona, Márkus Anna, Dal-Mindkét darab szépen-riska, Márkus Anna sz-dező Nemeth József, előadásban résztvevő ott láttuk, gr. D e g e Cs á k y n é, gr. B e t-Beláné szül. báró B-Szögyény Jánosné. V. Kata, G e r z o n Ödön. Az urak közül gr. De-Val Sziklássy Gézával-Schelle stb. urakat s a

Helyi hírek.

* Városi küldöttség. A utazik el Debreczen város k-pestre, mely a ministerium magas földadó leengedése irá-be Debreczen város földbirtó-veben. A küldöttség vezető Imre kir. tanácsos, polgármé-n assy Ferencz, J á m b o r János, V á s á r i István birtokosok.

* A katonatartás kote-gukat a szokásos díjazat es akará háztulajdonosok minde-nek — mentul előbb, annál-házánál levő jegyző hivatal-Lajos aljegyző urnál.

* Hajtővadászát. A el-elrendelt hajtővadászát tar-czius hó 8-án vasárnap az-gó duvadakra.

* Debreczeni piac. A ról jegyzéseink következők s á r b a n a kövér sertés-volt, de a kinalát gyeseske 43.—44.—45 krra emelke-mény pi a cz arjegyzéke R o z s 5.90—6.60. A r p s 5.90—6.10. T e n g e r i g o n y a (egy zsák) egy l 100 kiló sz a l o n n a 40 h á j 42, 45, 48 f r t.

* Földadó elleni f-mindig beadhatók (teljesen-ház kis-tanácssteremben u— Figyelmeztetjük a lakó-szólalmási jegyzőkönyv leka-ratik s a nem reklamálok-sértetlenül megmarad.

* Évi közgyűlés. A évi közgyűlése márczius 1-őrákor a zenelczenkete-tatni, melyre az alapító, a gk minel számosabban u-az elnökégek.

* Játék a vasutal- helyi vasut pertertia utcai-jatszadott, s a mint a s-mozdony közeledett, egyik-dulakódva, a sinekre igye-szölt a gőzmozdony cse-mindaddig nem tágitottak, len meg nem állott. Az il-ellenében cselezni volna-alkalmazni, mert Debrecz-bűksége, a gőzmozdony-tárgya nem lehet.

* Jutalomjáték. Kük-jutalomjátékhol a n a p-c z i k Árpád eredeti vié-kerü színe, először a sz-a n. e. közönség partfog-igyekvő tehetséges színes

* A h u s á r a. A hí-várakról a helybeli mesé-kező jegyzést közölte: C-zel Czegleduteza 2599 sz-10 sz. alatt. Rózsater 6 sz-10 sz. alatt. Rózsater 10 sz. alatt. nosnál Mester utca 1352. c-zán Erdei Jánosnál Hat-10 sz. alatt. 50 kr. Kóib Jakab-nál sz. alatt. Balogh Jánosnál sz. alatt. Erdei Jánosnál sz. alatt. Minden többi bejelentés-dig 52 kr. M a g y a r t 1 kiló hús nyomattal

* Orsz. kiállítás. M. évi budapesti országos-jelentettek be, ezennel fa-állítás ügyében f. e. má-rnap délelött 10 órákor a mében tartandó értekez-veskedjenek. Debreczen. Gr. Degenfeld József fölt-állítási bizottság elnöke.

NYILATKOZAT.

Én Csillag Anna, az óriáshaju értesitem a n. é. közönséget, miszerint az általam feltalált hajnövesztő kenőcsöt, melynek 14 havi használata után 185 centiméter hosszú haját szereztem, — a t. közönségnek is rendelkezésére bocsátom. A kenőcs szétküldése, melyből egy tégely használati utasítással együtt csupán 2 frt, egyedül és közvetlen gyáramból eszközöltetik. Minden hamisítás végett elhatároztam kenőcsömnek semmi néven nevezendő raktárt nem állítani. Ez okból kérem a tisztelt közönséget közvetlen gyáramhoz még pedig egyszerűen

CSILLAG és TÁRSA Budapest

cím alatt fordulni.

Mai napig több mint 15 millió hölgy és férfi között Európa legjelesebbjei meggyőződtek hajam óriási hossza, szépsége és va ódiságáról, mihez bő alkalmat nyújtott tiznot havi utazá-om a t. Németország, Ausztria-Magyarország, mint Bécs, Berlin, Lipse, Drezda, H-nover, Braunschweig, Magdeburg, Pesten stb. megfordultam és hajamat harkinek is megmutattam. Hirneves hajnövesztő kenőc-om orvosit-kintélek által kitünő jó szernek ismertetik el, különösen a haj és szakáll növesztésére nézve, nemkülönbön szemek ismertetik el, különösen a haj és szakáll növesztésére nézve, nemkülönbön mint különleges fejfőrs, hajhullás, korpa és kopaszfejlőség ellen. E kenőcs erősít a hajtalajt, midtal a haj és szakáll növesztését elősegíti s azonkívül a leginomabb toillette kenőcs.

ANNA CSILLAG
CSILLAG ANNA.

Czég: **CSILLAG és TÁRSA Budapest. király-utca 26.**

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

feltalálhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rozszagú lehellet, szék, savanyú feibűfoga, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, bugyóképződés, túlságos nyalkaképződés, sárgaság, undor és hányás, rófiás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörögés, székzsorulás, a gyomornak túltelítettség étel és ital által, gillista-, lép- és máj, betegség, aranyeres bántalmai ellen.

Egy livegcese ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben dr. Kotschnek E., Golti N. és Tamásy B. urak gyógyszerárában, Hajdu-Szoboszlón Trocsanyi Imre gyógyszerárában, Kis-Marján Gallasz Frigyes gyógyszerárában, Zoltán Kun-Szent-Márton, H-Namás Kovacs Lajos gyógyszerész, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és keresztelődésben.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Karoly.
„Orangyalos” címzett gyógyszerárában
Kremzterben, Morvaországban.

63. szám. ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőznalom készítménynek. Saját raktárában.

Arak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett.
Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	100 kiló	18.20
C. Szinte „közepeszerű”		17.20
0. Királyliszt		17.60
1. Lángliszt		17.20
2. Montliszt		16.60
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		15.80
4. „2-od		15.00
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		14.00
6. Szinte „2-od		13.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső		12.60
8. Szinte „2-od		11.60
8 1/2. Barna „1-ső		10.20
9. Szinte „2-od		9.20
10. Lábliszt		7.60
11. Veres liszt		—
11. Finom korpa	zsákkal.	4.80
	zsák nélkül.	4.20
12. Durva korpa	zsákkal.	4.20
	zsák nélkül.	3.60
Simán őrölt liszt zsákkal 75. kg.		8.80
zsák nélkül		8.20

Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább Debreczen, 1885. jan. 17.

A zsákok súlytartalma, — teljessly tisztasulynak véve:

A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kiló.	
10 11. 12.	50
Sima liszt	75

Kávé, egyenesen Hamburgból.

Egyenes küldéssel az én elismert nagy kávé, tea-, csomage- stb. raktáraimból. Kitünő árak, portómentesen, frankópakolás, utánvét vagy előfizetés mellett.

Kávé 5 kilós zsákokban ára osztr. ért.

Kitünő kávé jóízű	3.20	Jáva zöld, erős különleges	5.20
Rio, igen erős	3.50	Arany jáva, kitünő gyenge	5.30
Santos, felette tiszta	3.75	Portorico, zamatos erős	5.90
Cuba, zöld erős igen jó	4.20	Gyöngykávé felette finom, zöld	5.95
Afriai gyógy Mokka, tüzés	4.45	Jáva nagy szemű, igen finom, különb.	7.20
Ceylon, székeszöld erős	4.95	Mokka arabiat, nemes tüzés	—

Khinai thea diszes csomagolással, ára kilónként:

Congrusz pomekkal, finom	1.70	Táblaris, kitünő 5 kiló	1.40
Congo, felette kitünő	2.60	Jamalkai rum, 4 liter	4.20
Souchong, igen finom	3.70	Csaszva	2.30
Pecco Souchong, igen jó	4.50	Keszeg, igen	2.50
Császár melange, csaiad-thea	4.20	izletes	2.50

Idényi árjegyzék körülbelül 1000 fele árucikkal ingyen.

ETTLINGER és TÁRSA, HAMBURG.

Világposta-szétküldés.

Támaszkodva a bizalomra

me nyben a mi Pain-Expeller készítményünk több mint 15 év óta a közönség által részesítettik, szabadságot veszünk magunknak, azokat, kik e szert még nem ismerik, egy kísérlet tet-lere fehhm. Ezen égr elismert házi szernek nincs szüksége a reclamra, ez omaga által le jobban ajánlatik, a mint azt egy proba igazolni fojja. A Pain-Expeller bedörz-ésre használtatik csuz és kö-zvény ellen. Ára 40 és 70 kr. egy üvegnek; készletben a legjobb gyógyszerárban. Hamisítványok elkerülése végett, csakis „Richter-féle horgony Pain-Expeller” kerendő s semmi esetre se má taja. Richter F. Ad. és tarsi, Bécs. — Foraktár Prágában az „arany oroszlan” gyógyszerárban, Niklasplatz 7.

Dr. Kerekes L. orvostudor

rendel délelőtt 8—10-ig, délután 2—4-ig nagycapó-utca 315. sz.

Héczei Szabó-féle házban.

Különösen női és gyermek bajokban. Kül: lege és ideg bantalmakban szenvedőknek ajánlja gyógykezelését.

Szegényeknek ingyen rendel.

KITÜNTETÉS
SZEGED
éremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére: elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő »DEBRECZEN« cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE,
könyv- és könyomda-tulajdonos.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1878.

KITÜNTETÉS
LONDON

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ SZ. NAGY KÁROLY ház.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

A szabadságszobor kamarilla

A szabadságharc kifejtés okai, maga a szabadság végzetes lefojása, a reá kövíványaimak lehetősége: o momentumok, melyek a taladás mezején, csakis mag haláshoz hasonlíthatók. A legmateriaálisabb törekvés aránt a haladás, dicsőség és kozik. Magyarországon a sében s a társadalom helyzett óriási változás nem hány év, csak pár év hozta haladás, dicsőség és létel aránt.

E pár év alatti vámentális bizonyítékul szabadság kiterjesztése, az társadalom előékeny igazs kori haladás lehetősége. E —1849.

Ha a haladásról, any emelkedésről, ha bravúrról szólanunk idegen nazóvni pár évre hivatkozunk büszséért óreg, ki az akkori büszkeségért fiatal, ki a lelkesül: egyaránt sikra támogatóval. E büszkeség való és öröklött.

E büszkeségért áldozt. Az 1848—49-ki szab kének nagyszerű megörökítgyar szív általános óhajve szeretné mindenki, hogy a saság által az amerikai közlott és küldött emlék isgyen büszkeségünk, nem simbólikus monumentumához dalom! Nemzeti óhajtatunk akarat — tehetség nélkül.

A budapesti gyűjtés dolog: Kolozsváron 40 tagtött évek alatt 460 frtot. ezreket szoktak gyűjteni kenus ezélokra, néhány frtot lapnál évek óta egy pár szabadságszoborra s néhány anyi a Seiler árvák szármzeti büszkeség árvaság.

Mi ennek az oka.

Hisz a lelkesedés me günk is van anyi, a meg fogott érdekeink követelm Nincs bátorság!

A kormány korrumpmat. Veres-kereszt-egyletök czéjára, hogy az óldó rüljön, pillanat alatt mill sőbb sugalmazás folytán: nemzeti büszkeség jelképeban megörökítésére) — Mert a kamarilla szellemben álló kormány a nemz keség megörökítésében sajtírásában diadalát látmeg gyűjtések alkalmával is amány pressziója alatt áll. Meddig lesz ez így? Addjuk végtére nemzetiségün méinket, büszkeségünket, bilitáljuk. Jelszavai vannak a kormány ajakán.

De ne hallgasson a lom e jelszavakra. Vagy hókát tud adni jelszavak keres előmozdításának kö meg ajándékát a béke, a zeti eszme és büszkeség kítésének költségeitől. 1848—9-iki szabadságh különbség nélkül egyarádek nagy ajándékot, és mizsnát?

A kinevezések a kötások a kormány által k